

ALGEMEEN PRINCIPE

De zelfstandige krijgt van zijn sociaal verzekeringsfonds het verzoek om de betaling te doen van een **voorlopige sociale bijdrage** berekend op de inkomsten van drie jaar terug.

Deze voorlopige sociale bijdrage is een **verplichte sociale bijdrage**.

Met de nieuwe bijdrageberekening (in voege sinds 01/01/2015) zullen de sociale bijdragen niet meer berekend worden op de inkomsten van drie jaar geleden maar wel op **het beroepsinkomen van het jaar zelf**. De zelfstandige zal dan het bedrag van de sociale bijdragen kunnen verhogen of eventueel verlagen in functie van het inkomen van het lopende jaar.

Eigenlijk gaat het altijd over een voorlopige bijdrage die herrekend zal worden als het beroepsinkomen van het lopende jaar officieel bekend is (ca. 2 jaar later - bv. voor de inkomsten 2019 zullen de officiële inkomsten in de loop van 2021 bekend zijn).

De zelfstandige kan een **aanpassing** vragen op basis van de verwachte inkomsten van het jaar zelf (verhogen of verlagen). Die aanpassing is echter gereguleerd.

- › **De verhoging** van de voorlopige bijdragen kan op eenvoudige aanvraag aan het sociaal verzekeringsfonds. Op deze manier voorkomt de zelfstandige een hoge regularisatie achteraf en bovendien kan het bedrag ook dadelijk ingebracht worden in de belastingen.
- › **De verlaging** van de voorlopige bijdragen is minder eenvoudig. Dit kan enkel door voorlegging van "objectieve elementen" aan het sociaal verzekeringsfonds om te bewijzen dat de inkomsten lager zullen uitvallen dan 3 jaar geleden.

De FOD Sociale Zekerheid is akkoord om een versoepeling van de richtlijn voor het aanvragen van een vermindering van de voorlopig opeisbare sociale bijdragen toe te staan.

Het is mogelijk om de aanvraag tot vermindering in te dienen aan de hand van een dossier met **objectieve elementen** voor 1, 2 of 3 jaren.

Het dossier met objectieve elementen moet nog steeds aan dezelfde voorwaarden voldoen als voorheen en zal natuurlijk duidelijk moeten weergeven dat de basis voor de vermindering effectief van toepassing zal zijn op de gevraagde jaren. Wij zien hier vooral mogelijkheden in de dossiers van o.a. onbezoldigd mandaten, bewezen verlaagde verloning van vennoten, beperkt inkomen bij vervroegd pensioen.

Het blijft toch aangewezen zeer omzichtig om te gaan met de aanvragen vermindering voor meerdere jaren omwille van de boetes bij hogere inkomsten. Werd er reeds eerder een vermindering aangevraagd maar ligt het inkomen ten slotte toch hoger?

Zorg dan dat er **voor het einde van het jaar nog een bijbetaling** gebeurt. Zo worden verhogingen vermeden. Bij aanvaarding van het dossier kan het sociaal verzekeringsfonds de berekening van de sociale bijdragen hermaken volgens de nieuwe inkomstendrempel. In 2019 zijn er voor de zelfstandige in hoofdberoep zes grenzen mogelijk:

› 13.847,39 euro	› 27.694,78 euro
› 17.446,62 euro	› 39.166,34 euro
› 21.981,36 euro	› 55.389,56 euro

PRIMOSTARTERS

Vermindering gedurende de eerste 4 kwartalen.

Sinds 01/04/2018 is dit als startende zelfstandige onder bepaalde voorwaarden mogelijk.

Twee grenzen voor vermindering zijn mogelijk:

- › minimumbijdragen berekend op een inkomen van 7.150,87 euro. (380,77 euro)
- › minimumbijdragen berekend op een inkomen van 9.231,59 euro. (491,57 euro)

Voor de zelfstandige in bijberoep (en gelijkstelling met bijberoep) zijn er in 2019 acht grenzen mogelijk:

› 1.531,99 euro	› 21.981,36 euro
› 7.253,83 euro	› 27.694,78 euro
› 13.847,39 euro	› 39.166,34 euro
› 17.446,62 euro	› 55.389,56 euro

REGULARISATIE

Er zullen dus jaarlijks **vier vervalddagberichten** met voorlopige bijdragen aangeboden worden en jaarlijks **één regularisatie** (herberekening) bv. voor de inkomsten van 2019 zal dit gebeuren in de loop van 2021.

De zelfstandige kan een eventueel **tegoed** terug krijgen of eventueel aanwenden voor actuele bijdragen.

In geval van een **tekort** moet er bijbetaald worden.

Bij een tegoed zal er geen bonificatie betaald worden (in tegenstelling tot wat eerder door de overheid meege-deeld werd).

Bij een tekort moeten er geen verhogingen betaald worden als de betaalde voorlopige bijdragen berekend waren op de beroepsinkomsten van 3 jaar terug (geldt dus niet in geval van verlaagde voorlopige bijdragen). Als er een verlaging van de voorlopige bijdragen aangevraagd werd en de inschatting bleek te laag, dan zal er bij de regularisatie een verhoging moeten

betaald worden op het bedrag tussen wat betaald is en wat initieel zou moeten betaald worden aan voorlopige bijdragen berekend op 3 jaar terug.

Deze verhoging = (3% x het aantal kwartalen tussen het bijdragejaar en de regularisatie) + eenmalig 7%.

BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

- › In het oude systeem werd bij een startende zelfstandige het eerste volledige inkomstenjaar het referentiejaar voor de berekening van de bijdragen. In het **nieuwe systeem** betaalt de nieuwe zelfstandige op het beroepsinkomen van zijn eerste jaar van activiteit. Ook als dit geen volledig jaar is. De inkomsten van dit jaar worden omgerekend naar een jaarbasis

Berekeningsformule:
$$\text{Inkomen} \times \frac{4}{\# \text{ kwartalen activiteit}}$$

Bijvoorbeeld: het referentiejaar omvat slechts 2 kwartalen – het inkomen wordt x 2 gedaan.

› Bij begin van de activiteit

De regel dat de voorlopige opeisbare sociale kwartaalbijdragen van een zelfstandige berekend worden op het inkomen als zelfstandige van drie jaar geleden, kan uiteraard bij een starter niet gehandhaafd worden. Daarom worden er gedurende deze 3 jaar **voorlopige bijdragen** betaald.

Dit kan op 2 manieren:

- 1/ **Voorlopige minimumbijdragen**
De startende zelfstandige betaalt gedurende de eerste drie jaar een voorlopige bijdrage die berekend is aan 20,5 % op een minimuminkomen. Het minimuminkomen wordt jaarlijks door de overheid vastgelegd. Als het definitieve inkomen per jaar binnenkomt bij het sociaal verzekeringsfonds, dan worden de minimuminkomsten en de werkelijke inkomsten met elkaar vergeleken. Op het verschil moeten dan nog sociale bijdragen bijbetaald worden.
- 2/ **Bijdragen op een geschat inkomen**
Als het beroepsinkomen vermoedelijk een stuk hoger zal liggen dan het minimuminkomen dan laat men best de sociale bijdragen berekenen op een geschat inkomen. Dit biedt drie grote voordelen
 - Vanaf het derde tot het zesde jaar krijgt men niet af te rekenen met zware bijkomende rekeningen bovenop de bijdragen van het jaar zelf.
 - De hogere sociale bijdragen maken dat u hogere aftrekbare beroepslasten hebt waardoor u minder belastingen zal moeten

betalen. Aansluitend opent het perspectieven om hogere premies te mogen betalen voor het Vrij Aanvullend Pensioen die ook fiscaal aftrekbaar zijn.

- Doordat er hogere sociale bijdragen worden betaald, wat aftrekbare kosten zijn, worden de inkomens van de eerste drie jaar lager waardoor er in het vierde, vijfde en zesde jaar minder sociale bijdragen moeten betaald worden.

- › **Bij verandering van bij- naar hoofdberoep** of omgekeerd in de loop van een jaar zal de zelfstandige niet meer terugvallen op een berekening als starter. De berekening zal verlopen **op basis van de jaarinkomsten** van dat jaar deels in hoofd- en deels in bijberoep.

› Stopzettingsmeerwaarde

Er zullen geen sociale bijdragen betaald worden op stopzettingsmeerwaarde als die werd uitgekeerd in het jaar van de stopzetting of pensionering of in het jaar voordien.

De activiteit mag evenwel niet hervat worden voor 31 december van het jaar dat volgt op het jaar waarin de stopzettingsmeerwaarde werd gerealiseerd.

Voor de gepensioneerde met rustpensioen is er geen noodzakelijkheid tot stopzetting.

Stopzettingsvergoedingen voor bedrijfsleiders daarentegen zullen altijd opgenomen worden in het basisinkomen voor de berekening van de sociale bijdragen.

- › **Vrijstelling sociale bijdragen:** Ook bij de nieuwe bijdrageberekening blijft de mogelijkheid om vrijstelling van sociale bijdragen aan te vragen bij de bevoegde commissie bij de FOD Sociale Zekerheid indien de zelfstandige zich in staat van behoefte bevindt. De aanvraag zal enkel betrekking kunnen hebben op de minimumbijdrage en hoger, op voorwaarde dat het belastbaar beroepsinkomen van het lopende jaar **niet hoger ligt dan ± 25.000 euro**. De beroepsinkomsten van het jaar van aanvraag en de inkomsten van de 2 voorafgaande jaren moeten door de aanvrager zo nauwkeurig mogelijk geschat worden. Sinds 2015 zal **een toegekende vrijstelling kunnen ingetrokken worden** als blijkt dat de definitieve inkomsten merkkelijk hoger zijn dan door de zelfstandige werd opgegeven. Bij een definitief inkomen van meer dan 30.000 euro wordt de vrijstelling geannuleerd. Bij een definitief inkomen tussen 25.000 en 30.000 euro wordt nagegaan welk inkomen de zelfstandige zelf had opgegeven. Als het definitief inkomen uiteindelijk niet meer bedraagt dan 120 % van het door de zelfstandige opgegeven inkomen blijft de vrijstelling behouden, anders wordt ze geannuleerd. Op dat moment zijn er **verhogingen wegens laattijdige betaling** verschuldigd.